

For så vidt angår det statsfinansielle provenu ved ændringen, henvises til de økonomiske bemærkninger ovenfor.

Til nr. 9

For ydelser i tilfælde af dødsfald, dvs. ægtefælle-ydelser og børneydelser, gælder generelt, at ydelserne bortfalder, såfremt de ikke er begæret udbetalt senest 5 år efter dødsfaldet (§ 11, stk. 4). Beløbene tilfalder ATP, og kommer derved de øvrige medlemmer tilgode. ATP fritages således fra at holde beløbene disponible i en vis fremtid.

Undtaget fra denne generelle regel har hidtil været ydelser til efterlevende efter ATP-medlemmer, der var fyldt 67 år den 1. juli 1992, og som derfor allerede ved 1992-lovændringen fik udbetalt egenpension. De pågældende blev behandlet efter de hidtidige regler, som ikke indeholdt nogen forældelsesbestemmelse. I disse tilfælde har der imidlertid vist sig at være samme behov for en regel om bortfald af ydelsen, såfremt den ikke er begæret udbetalt inden en vis frist. Det foreslås derfor, at reglen i § 11, stk. 4, kommer til at gælde for dødsfaldsydelser efter § 13, stk. 1, fsva. dødsfald, der indtræder efter 1. januar 2002. For rettigheder, der er indtrådt (dødsfaldet er sket), sker der ingen ændringer. For krav på ydelse efter § 13, stk. 2, der foreslås udbetalt straks, foreslås det, at begæring om udbetaling heraf skal ske senest, når den efterlevende ægtefælle fylder 67 år, dog tidligst den 1. januar 2007, hvis den pågældende fylder 67 år inden denne dato.

Til nr. 10

Der er tale om en teknisk ændring som følge af forslaget i nr. 16.

Til nr. 11 og 12

Efter de gældende regler udgør børnesummen et beløb svarende til et års optjent pensionsret, mens ægtefællesummen udgør kapitalværdien af 35 pct. af pensionsretten, jf. § 11 a og § 11.

Som beskrevet under de almindelige bemærkninger, gør en ændring af ATP's grundlagsrente det nødvendigt også at ændre dødsfaldsydelserne i ATP.

Ændringerne påvirker direkte og markant forholdet mellem ægtefællesummen, der bygger på kapitalværdi og børnesummen, der bygger på pensionsret. Dødsfaldsydelserne bør derfor justeres, hvis ikke børneydelserne i fremtiden skal miste deres betydning til fordel for væsentligt højere ydelser til ægtefæller efter ældre afdøde medlemmer. Det bemærkes i den forbindelse, at det forudsættes, at den eksisterende finansieringsmæssige balance for ordningen som helhed mellem alderspension og dødsfaldsydelser fastholdes.

Udover at modvirke de utilsigtede virkninger ved nedsættelse af grundlagsrenten og overgangen til tariffundlag foreslås det, at der tillige sker en »modernisering« af dødsfaldsydelserne.

I den nye ordning forlades princippet om, at dødsfaldsydelserne beregnes med udgangspunkt i den pensionsret, som det afdøde medlem havde. I stedet foreslås det, at dødsfaldsydelserne bliver et ensartet beløb til enhver berettiget efterladt efter medlemmer, der har overstået en vis karenstid. Dette ændrede princip betyder, at dækningen af børn og ægtefæller/samlevere efter især yngre ATP-medlemmer opprioriteres.

Til både ægtefæller/samlevere og til børn under 21 år, foreslås det, at dødsfaldssummen udgør 40.000 kr.

Medlemmer, der har optjent rettigheder i den nuværende ATP-ordning, bevarer denne dækning. Der henvises til bemærkningerne nedenfor om samordning mellem gammel og ny ordning.

Dødsfaldsydelserne i den nye ATP-ordning vurderes ikke at være omfattet af lov om bevarelse af enkepension i forbindelse med separation og skilsmisse (EPL). Baggrunden herfor er, at de nye dødsfaldsydelser mest har karakter af en gruppevissum, og ikke er en »enkepension« som forudsat i EPL. Som konsekvens af, at EPL ikke finder anvendelse, vil en samlevert ikke komme i den situation, at vedkommende skal dele ydelse med afdødes evt. fraskilte ægtefælle.

Ægtefælle-/samleverydelser

§ 14b, stk. 1

Det foreslås, at der fremover ved et medlems død udbetales et engangsbeløb til den efterladte ægtefælle eller samlevert på 40.000 kr.

§ 14 b, stk. 2

Det foreslås, at samlevert ligestilles med ægtefæller i relation til en dødsfaldsydelse efter et ATP-medlem.

Baggrunden er, at der i mange tilfælde af samliv uden ægteskab opstår et (økonomisk) fællesskab, der kan sammenlignes med det (økonomiske) fællesskab mellem ægtefæller, og der kan være forhold, der i samme omfang som mellem ægtefæller tilsiger, at der tilfalder den efterladte et økonomisk bidrag til den umiddelbare fase efter et dødsfald. Samtidig sker en sådan ligestilling i flere andre pensionsordninger, og en sådan ligestilling er også sket i pensionsbeskatningsloven.

Samlevende foreslås defineret som personer, der har fælles bopæl og som kan indgå ægteskab, herunder registreret partnerskab, med hinanden. Endvidere foreslås det, at samlivet skal have bestået i mindst 2 år forud for dødsfaldet, og at de samlevende ved notering hos ATP har indsat hinanden som modtager af